

POZNAŃSKI MIĘDZYSEKTOROWY PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU BEZDOMNOŚCI

Opracowała Wiesława Cieślik

W Poznaniu mieszka 538 633 osób i 1030 osób doświadczających bezdomności

W Poznaniu mieszka 538 633 osób i 1030 osób bezdomnych

- ▶ Partnerstwo na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności uważa, że liczba 1030 jest o wiele za dużą liczbą:
  - a) Są to ŻYCIA zagrożone śmiercią, w każdej chwili można stracić miejsce i ponownie zamieszkać na ulicy.
  - b) Osoby, które nie mają zapewnionego bezpieczeństwa mieszkaniowego.
  - c) Osoby mimo, że mieszkają w placówkach, to żyją w szkodliwych warunkach np.: 5 dorosłych mężczyzn w jednym pokoju, osoby niepełnosprawne na łóżkach piętrowych, w okresie zimy mieszkają w miejscach przeznaczonych np. do wspólnego spożywania posiłków (świetlica).
  - d) Każda zima, chłodna wiosna, jesień, upalne lato dla osób bezdomnych to wielkie ryzyko utraty życia.

Pierwsze wsparcie osób bezdomnych w Poznaniu zorganizowano w latach 1928-1930 według projektu Władysława Czarneckiego

Pierwsze wsparcie osób bezdomnych w Poznaniu zorganizowano w latach 1928-1930 według projektu Władysława Czarneckiego.

- ▶ Budynek posiadał osobne wejścia dla kobiet i mężczyzn
- ▶ również tzw. *brudne* wejścia z łaźniami na poziomie sutereny i wejścia *czyste*.
- ▶ W poszczególnych pomieszczeniach zlokalizowano zmywalnie i wentylowane izby pobytowe z pryzmami ogrzewanymi od spodu.
- ▶ Przytulisko było przygotowane dla 100 mężczyzn i 100 kobiet.
- ▶ W dzień osobom bezdomnym nie wolno było przebywać w obiekcie - rano otrzymywali ciepły posiłek, chleb, worek z czystą odzieżą oraz poradę, gdzie można poszukać pracy. Według regulaminu w przytulisku wolno było przebywać tylko trzy noce z rzędu.
- ▶ Podczas II wojny światowej Niemcy urządzili w przytulisku szpital. W czasach PRL teoretycznie wyeliminowano problem bezdomności, w związku z czym budynek przytuliska przejął Szpital Miejski i urządzono tutaj oddział chorób zakaźnych (obecnie przeniesiony do szpitala przy ul. Szwajcarskiej)^[41]. Jego otwarcie nastąpiło 22 października 1945 przy udziale wiceprezydenta Poznania Antoniego Drabowicza

POZNAŃSKI MIĘDZYSEKTOROWY PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU BEZDOMNOŚCI

- ▶ Obszar I. Usługi dla osób bezdomnych przebywających w miejscach niemieszkalnych
- ▶ Obszar II. Usługi dla osób bezdomnych przebywających w ogrzewalni i noclegowni
- ▶ Obszar III. Usługi dla osób bezdomnych przebywających w schroniskach
- ▶ Obszar IV. Usługi dla osób bezdomnych przebywających w mieszkaniach wspomaganych
- ▶ Obszar V. Partnerstwo na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności

Dziś w Poznaniu zaczynamy pomoc na ulicy
streetworking - projekt realizowany przez kilka organizacji, tj.:
Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne, Caritas i MOPR

W DNIU 12.03.2019 WRAZ Z FUNDACJA
PRO PUBLICO PODJĘLIŚMY
INTERWENCJĘ U MŁODEGO CHŁOPAKA,
KTÓRY PRZEBYWAŁ W OPUSZCZONEJ
PIWNICY. PO DŁUGICH I TRUDNYCH
DZIAŁANIACH ZOSTAŁ ZABRANY PRZEZ
POGOTOWIE DO SZPITALA. AKTUALNIE
LEKARZE WALCZĄ O JEGO ŻYCIE...

NATYCHMIAST TO NAJLEPSZY
CZAS NA CZYNIE NIE DOBRA

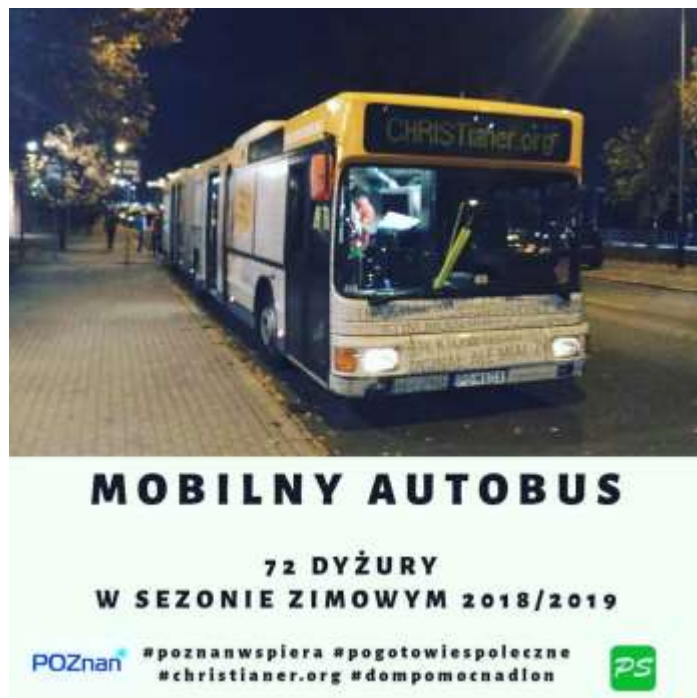
#POGOTOWIESPOLECZNE
#STREETWORKING

Mobilny punkt pomocy - Autobus dostępny 4 razy w tygodniu w godzinach 17:00 - 20:00. Projekt realizowany przez Pogotowie Społeczne oraz Stowarzyszenie Dom "Pomocna Dłoń" a współfinansowany jest przez Miasto Poznań

Czekamy przy ul. Dworcowej na wysokości dworca letniego

Jeden z dyżurów

Mamy również mobilny punkt pomocy medycznej, który działa przy współpracy Fundacji Signum Caritatis, Caritas Poznań i Miasta Poznania. Wspiera ogrzewalnię przy ul. Krańcowej w Poznaniu.

Mobilny punkt pomocy medycznej

Zakres działania

- ▶ poradnictwo medyczne, diagnoza i doraźna pomoc w stanach chorobowych,
- ▶ kierowanie do odpowiedniej placówki medycznej w przypadkach wymagających natychmiastowej interwencji specjalistycznej/szpitalnej.
- ▶ wykwalifikowana kadra medyczną - lekarza i pielęgniarkę. Punkt pomocy świadczy swoje usługi średnio 7 godzin tygodniowo
- ▶ Miejsca postoju ambulansu są ustalane na bieżąco, z minimalnym tygodniowym wyprzedzeniem i podawane do publicznej wiadomości

Ogrzewalnia

Ogrzewalnia, łaźnia,
świetlica

Poznańskie rekomendacje

- ▶ Należy zapewnić całoroczne działanie (osoby bezdomne potrzebują wsparcia w każdej porze roku, zapewnienie profesjonalnego zespołu)
- ▶ Wydłużony czas działania od października do końca maja
- ▶ Zapewnienie dyżurów przez 2 opiekunów, cały etat na 50 osób z wykształcenie średnie + szkolenie I pomoc przedmedyczna
- ▶ Ponadto planujemy zatrudnienie pielęgniarki /ratownik medyczny - min 4 godziny tygodniowo
- ▶ Pracownik socjalny - 2 godziny dziennie od poniedziałku do piątku
- ▶ Oprócz działań interwencyjnych, działania aktywizujące - terapia, praca, wsparcie socjalne.

Noclegownia

Monar Markot, ul Borówki 8
Pogotowie Społeczne,
ul Borówki 12

Dwa typy noclegowni:

- ▶ **Czynna cały rok
od 18. do 8.00**
- ▶ **Czynna całą dobę**

Poznańskie rekomendacje

- ▶ Oprócz działań interwencyjnych, działania aktywizujące - terapia, praca, wsparcie socjalne.
- ▶ Zapewnienie dyżurów 1 opiekun na 50 osób
Zapewnienie wsparcia specjalistycznego:
Pracownik socjalny na nie więcej niż 50 osób
- ▶ zależnie od formuły placówki; np. specjaliści leczenia uzależnień, psycholog, inni
- ▶ Koszt pobytu jednej osoby od 55 zł w 2023 do 84 zł

Schroniska prowadzone przez następujące organizacje:

- ▶ Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne
- ▶ Stowarzyszenie MONAR Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT
- ▶ Caritas Archidiecezji Poznańskiej
- ▶ Fundacja Miłosierdzie
- ▶ Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta - Koło Poznańskie
- ▶ Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu Mar-Kot - Schronisko w Poznaniu
- ▶ Stowarzyszenie MONAR - Dom dla osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR-MARKOT w Gościejewie
- ▶ Fundacja Wzajemnej Pomocy Barka
- ▶ Ośrodek dla Bezdomnych nr 1 -jednostka samorządowa

Poznańskie rekomendacje

- ▶ Każda placówka powinna mieć do dyspozycji mieszkania wpierane/treningowe, chronione, itp. w celu realizacji kompleksowego wsparcia zakończonego treningiem mieszkaniowym co przyczyniało by się do zmniejszenia liczby osób korzystających z miejsca w schronisku
- ▶ Kadra wyspecjalizowana i oprócz opiekunów i pracowników socjalnych wzbogacona o specjalistów (psycholog, terapeuta, prawnik, pedagog, pielęgniarka, itp.
- ▶ Koszt pobytu 43 zł za osobę i wzrost ceny w 2023 - 66 zł

Schroniska z usługami opiekuńczymi:

- ▶ Stowarzyszenie Dom Pomocna Dłoń w Błońsku
- ▶ Stowarzyszenie MONAR Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu MARKOT w Roźnowicach

Poznańskie rekomendacje

- ▶ Placówka powinna mieć do dyspozycji mieszkania wpierane/treningowe, chronione, itp. w celu realizacji kompleksowego wsparcia zakończonego treningiem mieszkaniowym
- ▶ Zapewnienie wsparcia specjalistycznego dostosowanego do potrzeb podopiecznych w wymiarze 4 etatów na 80 mieszkańców
- ▶ wsparcie specjalistyczne świadczone jest między innymi przez: pielęgniarkę, ratownika medycznego, fizjoterapeutę, psychologa, pedagoga, prawnika, terapeutę uzależnień
- ▶ Koszt pobytu od 77 a w 2023 - 93 zł

Programy mieszkaniowe

- ▶ Podstawowe założenie

Wzrost liczby osób zamieszkałych w mieszkaniach w następujących typach mieszkań

- ▶ Mieszkania chronione
- ▶ Mieszkania treningowe
- ▶ Mieszkania socjalne ze wsparciem socjalnym (obecnie udostępnionych jest 41 mieszkań - 138 lokali)

- ▶ Stowarzyszenie Pogotowie Społeczne
- ▶ Stowarzyszenie MONAR
Wielkopolskie Centrum Pomocy
Bliźniemu MARKOT
- ▶ Caritas Archidiecezji Poznańskiej
- ▶ Fundacja Miłosierdzie
- ▶ Stowarzyszenie Dom Pomocna Dłoń
- ▶ Fundacja Wzajemnej Pomocy Barka
- ▶ Ośrodek dla Bezdomnych nr 1
- ▶ Biuro Spraw Lokalowych

Partnerstwo na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności

- ▶ Utworzenie Rady na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności
- ▶ Kształcenie profesjonalnej pomocy,
- ▶ Kształcenie i wspieranie pracowników organizacji i placówek (szkolenia, supervizja, konferencje, debaty)
- ▶ Utworzenie płaszczyzny wymiany doświadczenia, informacji, wzajemnej edukacji
- ▶ Utworzenie bazy danych
- ▶ Edukowanie innych np. dziennikarzy,
- ▶ Rzecznictwo i promowanie działań na rzecz zapobiegania bezdomności

Partnerstwo na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności

- ▶ Włączanie osób bezdomnych do pracy Partnerstwa
- ▶ Opiniowanie uchwał
- ▶ Inicjowanie działań na rzecz rozwoju wsparcia osób doświadczających bezdomności
- ▶ Rozwijanie alternatywnych form wsparcia - mieszkania Housing First, rozwój przedsiębiorczości społecznej
- ▶ Badania i współpraca z naukowcami

Rezultaty Poznańskiego Międzysektorowego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności

- ▶ Utworzono PROGRAM ROZWIĄZYWANIA PROBLEMU BEZDOMNOŚCI
- ▶ Oszacowano koszt usług dla osób bezdomnych
- ▶ Opracowano projekt Uchwały przyjęcia Poznańskiego międzysektorowego programu rozwiązywania problemu bezdomności
- ▶ Opracowano projekt Uchwały powołania Rady na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności
- ▶ Opracowano projekt Zarządzenia Prezydenta w sprawie składu osobowego Rady

Rezultaty Poznańskiego Międzysektorowego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności

- ▶ Opracowano projekt Załącznika do Zarządzenia Prezydenta w sprawie Regulaminu Rady na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności
- ▶ Opracowano projekt Zarządzenia Prezydenta w sprawie. Regulaminu Rady na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności.
- ▶ Opracowano standardy na poziomie wyższym niż planowane jest minimum w standardach opracowanych w Rozporządzeniu Ministra Rozporządzenia Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni.

Rezultaty Poznańskiego Międzysektorowego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności

Dodatkowe efekty

- ▶ zaangażowanie do współpracy pracowników będących najbliżej osób bezdomnych, wysłuchanie ich potrzeb szkoleniowych, potrzeby wsparcia, wątpliwości i głosu doświadczenia i barier utrudniających samodzielność ich podopiecznych
- ▶ zaangażowanie osób doświadczających bezdomności i wysłuchania ich głosu w sprawie warunków, których oczekują, potrzebują
- ▶ wzajemne poznanie łamiące bariery szczególnie te, które utrudniały ostatecznie pomoc osobom bezdomnym.
- ▶ Wpisanie do **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Poznania na lata 2019-2025**, które stawia sobie za strategiczny cel wyrównywanie jakości życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, czy też wykluczonych społecznie w ramach walki z ubóstwem - wdrożenie Poznańskiego Międzysektorowego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności zakresie:

Rezultaty Poznańskiego Międzysektorowego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności

- ▶ Minimalizacja zjawiska bezdomności na terenie miasta Poznania.
- ▶ Rozwój usług wspierających osoby potrzebujące adekwatnych do pojawiających się potrzeb.
- ▶ Standaryzacja placówek i zakresu usług w nich oferowanych.
- ▶ Zmniejszenie liczby osób bezdomnych pozostających bez miejsca zamieszkania/pobytu
- ▶ Konsultacje i współdziałanie organizacji w projekcie „Mieszkania socjalne ze wsparciem treningowym” (prowadzenie mieszkań, opiniowanie wniosków, itp.).

Koszty Poznańskiego Międzysektorowego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności

Poznański Międzysektorowy Program Rozwiązywania Problemu Bezdomności powstawał przy zaangażowaniu wszystkich organizacji w godzinach ich pracy, bez kosztowo.

Wdrożenie Programu przewiduje szacunkowe koszty:

- ▶ w 2019r - 15 373 230 zł
- ▶ w 2020r - 17 415 040 zł
- ▶ w 2023r - 20 130 155 zł

Bariery Poznańskiego Międzysektorowego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności

- ▶ Program opisany został kompleksowo, jednak wdrożenie wymaga działań ze strony samorządu i wymaga on środków finansowych niezbędnych do rozwoju usług na rzecz osób doświadczających bezdomności.
- ▶ Członkowie organizacji po roku oczekiwania na odpowiedź w sprawie stworzonego projektu mają poczucie, że systemowe rozwiązywanie problemów osób doświadczających bezdomność nadal jest traktowane przez Samorządy jako problem mało istotny. (cóż to jest 1030 osób w grupie 538 633 ludzi? Kropla w morzu. Jednak bez tej kropli nie byłoby morza.)
- ▶ Tak jak osoby bezdomne doświadczają wykluczenia w różnych obszarach życia, np.: ochrona zdrowia, zatrudnienie, pomoc instytucjonalna tak i ich przedstawiciele członkowie organizacji również borykają się z pokonywaniem mitów, na temat bezdomności, potrzeb osób bezdomnych i potrzeb pracowników,

Bariery Poznańskiego Międzysektorowego Programu Rozwiązywania Problemu Bezdomności

- ▶ Czas niezbędny do pracy z osobami doświadczającymi bezdomności, niewielka ilość pracowników, brak jeszcze wdrożenia standardów utrudnia rozwój partnerstwa, co ma wpływ na niski poziom edukacji społeczeństwa w zakresie rozumienia i wspierania osób bezdomnych czy zagrożonych bezdomnością.
- ▶ Kontynuacja działań, wymaga zaangażowania wielu osób i utrzymanie poziomu zaangażowania wymaga dobrego dialogu z decydentami, którzy niekoniecznie mają czas, interes, czy chęci do tworzenia warunków wspierających działania na rzecz wychodzenia z bezdomności.
- ▶ Brak placówek ochrony zdrowia, które zechciały by włączyć się do działań na rzecz rozwiązywania problemu bezdomności.

Dziękuję za uwagę